

Literatuur over de lichenen van de zuidelijke Alpen in Oostenrijk

Pieter van den Boom

De omgeving van Weissbriach in de Gailtaler Alpen is een van de lichenologisch minder bekende delen van Oostenrijk. Van de vorige eeuw en tot het midden van deze eeuw worden nauwelijks lichenen uit dit gebied vermeld, maar vanaf de zeventiger jaren komen er regelmatig publikaties waarin lichenen van Karinthië zijn opgenomen. Een belangrijke bijdrage wordt geleverd door Wittmann et al. (1989), die 480 lichenen en lichenparasieten vermelden van noordwest-Karinthië, gevonden tussen 1100m en 2750m. Andere provincies zoals Salzburg, Opper-Oostenrijk en Stiermarken zijn relatief goed bekend. Er is hier recent al veel gedaan aan systematische kartering.

Onderstaande literatuurlijst vermeldt 3 algemene determinatie-werken (4-18-19) die het meest geschikt zijn om de lichenen van Oostenrijk op naam te brengen. Daarnaast zijn er monografieën zoals nr. 2-9-10 die relatief veel Oostenrijkse lichenen behandelen. Ook kunnen de overzichten van gebieden zoals Oost-Tirol (Hofmann et al. 1993) die 864 soorten behandeld, Opper-Oostenrijk (Türk & Wittmann 1984) met 542 soorten, de gehele Alpen (Türk & Wittmann 1986), nuttige informatie geven m.b.t. lichenen van de Gailtaler alpen. Hinteregger et al. (1989) geven een uitvoerige bespreking van drie *Lecanora*- en vier *Rinodina*-soorten die op *Rhododendron*-struiken voorkomen.

Het werk van Buschardt (1979) geeft een duidelijke beschrijving van een aantal geslachten in de Zwitserse alpen, zodat ook dit boek een geschikt naslagwerk kan zijn. Dan zijn er nog diverse kleinere artikelen die een lokale lichenflora beschrijven (5-7-12-14-16-20). Daarnaast artikelen die een of enkele soorten behandelen waarbij meestal de verspreiding in geheel Oostenrijk wordt gegeven, voortvloeiende uit het karteringsproject op landelijke schaal. Het betreft hier vooral nieuwe soorten voor het land (1-11-13-21). Een van de belangrijkste werken is de nieuwe checklist van Oostenrijk die nu nog in druk is en die volgens Othmar Breuss enkele duizenden soortnamen behandeld.

Literatur

- 1 Breuss, O. 1990. Bemerkenswerte Funde Pyrenocarper Flechten aus Österreich. Linzer biol. Beitr. 22:717-723.
- 2 Breuss, O. 1990. Die Flechtengattung *Catapyrenium* (*Verrucariaceae*) in Europa. Stapfia 23. 174 pp.
- 3 Buschardt, A. 1979. Zur Flechtenflora der inneralpinen Trockentäler unter besonderer Berücksichtigung des Vintschgaus. Bibliotheca Lichenologica 10:1-419.
- 4 Clauzade, G. & C.Roux. 1985. Likenoj de okcidenta Europa. Bull.Soc.Bot.Centre-Ouest. 7:1-893.
- 5 Hafellner, J. 1989. Flechtenfunde im Gebiet der Planneralpe (Niedere Tauern, Steiermark). Mitt.naturwiss.Ver.Steiermark 119:73-82.
- 6 Hinteregger, E., H.Mayrhofer & J.Poelt. 1989. Die Flechten der Alpenrosen in den Ostalpen (*Rhododendron ferrugineum* & *Rh.hirsutum*). Mitt.naturwiss.Ver.Steiermark 119:83-102.
- 7 Hofmann, P., R.Türk & G.Gartner. 1988. Beitrag zur Flechtenflora Tirols: Obergurgl (Otztaler Alpen, Nordtirol). Ber.Nat.-Med.Vereins Innsbruck 75:7-19.
- 8 Hofmann, P., H.Wittmann, R.Türk & O.Breuss. 1993. Die Flechten und Flechtenparasiten von Osttirol (Österreich) - ein erster Ueberblick. Herzogia 9:837-879.
- 9 Mayrhofer, H. & J.Poelt. 1979. Die saxicolen Arten der Flechtengattung *Rinodina* in Europa. Bibliotheca Lichenologica 12:1-186.
- 10 Mayrhofer, M. 1987. Studien über die saxicolen Arten der Flechtengattung *Lecania* in Europa. Bibliotheca Lichenologica 28:1-133.
- 11 Poelt, J. & J.Hafellner. 1980. Zur verbreitung und biologie der Flechte *Caloplaca anularis*. Studia Geobotanica 1:223-229.
- 12 Poelt J. & H.Mayrhofer. 1985. Die Flechtenflora der Mödlinger Klause einst und jetzt (Niederösterreich) Ber.Deutsch.Bot.Ges. 98:385-392.
- 13 Ropin, K. & H.Mayrhofer. 1993. Zur Kenntnis corticoler Arten der Gattung *Rinodina* (lichenisierte Ascomyceten) In den Ostalpen und angrenzenden Gebieten. Herzogia 9: 779-835.
- 14 Türk, R. 1984. Beiträge zur Flechtenflora von Salzburg V: Neue und seltene Flechten im bundesland Salzburg. Florist.Mitt.Salzb. 9:39-42.
- 15 Türk, R. & H.Wittmann. 1986. Die floristische Flechtenkartierung in Österreich - ein Zwischenbericht. Sauteria 1:159-177.
- 16 Türk, R. & R.Christ. 1986. Beitrag zur epiphytischen Flechtenflora im Stadtgebiet von Wien. Verh.Zool.-Bot.Ges.Österreich 124:65-80.
- 17 Türk, R. & H.Wittmann. 1984. Atlas der aktuellen Verbreitung von Flechten in Oberösterreich. Stapfia 11. 98 pp.
- 18 Wirth, V. 1980. Flechtenflora. Ulmer, Stuttgart. 552 pp.
- 19 Wirth, V. 1987. Die Flechten Baden-Württembergs. Ulmer, Stuttgart. 528 pp.
- 20 Wittmann, H. & R.Türk. 1986. Beiträge zur Flechtenflora von Salzburg VI: das Rauriser Tal. Florist.Mitt.Salzb. 10:47-68.
- 21 Wittmann, H. & R.Türk. 1988. Zur kenntnis der Flechten und Flechtenbewohnenden pilze von Oberösterreich und Salzburg I. Linzer biol.Beitr. 20:511-526.
- 22 Wittmann, H., R.Türk & O.Breuss. 1989. Beitrag zur Flechtenflora Kärntens I: Flechten und Flechtenparasitender Grossfragant (Hohe Tauern, Österreich). Carinthia II:451-475.